विविध कल्याणकारी योजनांमध्ये वस्तुस्वरूपात मिळणाऱ्या लाभाचे हस्तांतर, रोख स्वरूपात थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात (DBT) जमा करणे बाबतच्या प्रक्रियेतून "बियाणे" ही बाब शेतकऱ्यांच्या बाबतीत वगळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१९/प्र.क्र.८७/का.१४१७

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : १३ सप्टेंबर, २०१९

- पहा: १) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१६/प्र.क्र.१३३/का.१४१७, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६
 - २) नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१८/प्र.क्र.२९/का-१४१७, दिनांक १२ एप्रिल. २०१८

प्रस्तावना:

नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१६/प्र.क्र.१३३/का.१४१७, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ अन्वये शासनाच्या विविध कल्याणकारी योजनांमध्ये ज्या ठिकाणी शासनाद्वारे वस्तू स्वरुपात अनुदान देण्यात येत आहे, त्या ठिकाणी वस्तू स्वरुपात अनुदान देण्याऐवजी रोख स्वरुपात थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात (DBT) जमा करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला होता. सदर शासन निर्णयातील "परिशिष्ट-अ" मध्ये "अ.क्र.१५" येथे "बियाणे" ही वस्तू दर्शविण्यात आली आहे.

- २. राज्यात बियाणे लागवड व साहित्य वाटप उप अभियान व इतर योजनांतर्गत शेतक-यांना अनुदानावर बियाणांचे वाटप करण्यात येते. सदर योजनांमधून महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला (महाबीज) यांनी जाहिर केलेल्या किंमतीतून अनुदानाची रक्कम वजा करून सवलतीच्या दराने बियाणे शेतक-यांना महाबीज मार्फत उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. सदर योजनांतर्गत शेतक-यांना भात, गहू, कडधान्य, मका, सोयाबीन, भुईमुग इ. बियाणांचा पुरवठा करण्यात येतो. या योजनांतर्गत जवळपास १०० कोटी रुपयांचे अनुदान देण्यात येत असून राज्यातील सुमारे ७ लाख शेतक-यांना दरवर्षी या योजनेचा लाभ देण्यात येत आहे. राज्यात बियाणांबाबत थेट लाभ हस्तांतरण (DBT) संदर्भात सुट मिळण्याबाबत राज्य शासनाकडून केंद्र शासनास कळविण्यात आलेले होते. केंद्र शासनाने असे कळविले आहे की, राज्य शासनाने बियाणांसाठी अनुदानाची सध्याची पद्धत चालू ठेवावी म्हणजेच शेतक-यांना बियाणे (in kind at source) पुरविताना अनुदानीत दरांवर पुरविण्यात यावे.
- ४. राज्यातील शेतक-यांना महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला (महाबीज) यांनी जाहिर केलेल्या किंमतीतून अनुदानाची रक्कम वजा करून सवलतीच्या दराने बियाणे

शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देण्यात येत असल्याने, शेतकऱ्यांना कमी किंमतीत बियाणाची उपलब्धता होत असल्याने, तसेच केंद्र शासनाने दिलेल्या सूचना लक्षात घेता व्यापक लोकहिताच्या दृष्टीने वस्तुस्वरूपात मिळणाऱ्या लाभाचे हस्तांतर, रोख स्वरूपात थेट लाभार्थ्याच्या बँक खात्यात (DBI) करणेबाबतच्या प्रक्रियेतून कृषि व पदुम विभागामार्फत बियाणे लागवड व साहित्य वाटप उप अभियानाअंतर्गत शेतकऱ्यांना पुरविल्या जाणारे "बियाणे" ही वस्तू कायमस्वरूपी वगळण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

विविध कल्याणकारी योजनांमध्ये वस्तू स्वरुपात मिळणाऱ्या लाभाचे हस्तांतरण रोख स्वरुपात शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात (DBT) जमा करण्याच्या योजनेतून महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला (महाबीज) मार्फत पुरवठा करण्यात येणाऱ्या "बियाणे" ही बाब, नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१८/प्र.क्र.२९/का-१४१७, दिनांक १२ एप्रिल, २०१८ अन्वये गठीत छाननी समितीने केलेल्या शिफारशींना शासनाने दिलेल्या मान्यतेच्या अनुषंगाने नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : डिसीटी-२३१६/प्र.क्र.१३३/का.१४१७, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ अन्वये "परिशिष्ट-अ" मधील "अ.क्र.१५" येथे दर्शविण्यात आलेली "बियाणे" ही वस्तू कायमस्वरुपी वगळण्यात येत आहे. प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार शेतकऱ्यांना विविध योजनेंतर्गत बियाणांचा पुरवठा महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला (महाबीज) मार्फत बियाणांवरील अनुदानाची रक्कम वजा करुन पुरविण्यात यावे आणि बियाणांवरील अनुदानाची रक्कम महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला (महाबीज) यांना थेट देण्यात यावी.

२. महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर सदर शासन निर्णय उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१९०९१३१६४९०३७०१६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(हेमंत भांगले) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव.
- ३. मा.सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव.

- ४. मा.सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ५. मा.विरोधी पक्षनेता (विधानसभा / विधानपरिषद) यांचे खाजगी सचिव.
- ६. मा.विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य (सर्व).
- ७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ८. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग.
- ९. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (पत्राने).
- १०. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, (महाराष्ट्र-१/२), मुंबई / नागपूर.
- 99. महासंचालक, युआयडी प्रादेशिक कार्यालय, सातवा मजला, एमटीएनएल बिल्डिंग, जी.डी.सोमानी मार्ग, कफ परेड, मुंबई-४००००५.
- 9२. महाव्यवस्थापक, राज्य स्तरीय बँकर्स समिती, बँक ऑफ महाराष्ट्र, केंद्रीय कार्यालय, लोकमंगल, १५०१, शिवाजीनगर, पुणे ०५.
- १३. विभागीय आयुक्त, सर्व.
- १४. जिल्हाधिकारी, सर्व
- १५. व्यवस्थापक, जिल्हा अग्रणी बँक (सर्व)
- १६. जिल्हा माहिती अधिकारी (सर्व)
- १७. सह सचिव / उप सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १८. निवडनस्ती, कार्यासन १४१७.